

Bophatlatsi ba Ditaba

SARS E ANANELA KAHLOLO NYEWENG E MABAPI LE BOQHEKANYETSI BA VAT BA R62 MILLION E LENG E ROMELLANG MOLAETSA O MATLA HO DINOKWANE TSA LEKGETHO KA NAKO ENA YA SEHLA SA HO FAELA

Tshwane, 10 Phupu 2026 — Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di ananela ho ahlolwa ha Mong. André Claude Dickoumba-De-Diguella nako ya dilemo tse 25 ho ya hlola tjhankaneng sekemeng se tshopodi sa boqhekanyetsi sa tjhelete ya VAT e kana ka R62 million. Kahlolo ena e tshwaya katleho e bonahalang ya ho phethahatswa ha molao le ho romela temoso e matla hore ditlolo tsa molao tsa lekgetho di tla tobana le botjhotjhisi.

Assistance Médicale Internationale CC, mmoho le monganosi wa yona, Mong. Claude Dickoumba-De-Diguella, ba ile ba ipona ba le molato tlasa karolo ya 105A, ya tumellano ya ho ipona molato. Bai le ba dumela molato diqosong tse 127 tsa boqhekanyetsi mmoho le tse 66 tsa ho hlatsuwa ha tjhelete tse amanang le ditseko tsa boqhekanyetsi tsa pusetso ya VAT tse etsahetseng dilemong tse 12 tsa ho feta.

Ka mora ho ananela molato ona, Lekgotla le Ikgethang le mabapi le Ditlolo tsa Molao tsa Dikgwebo le neng le dutse mane Palm Ridge le ile la ahlolela Mong. Dickoumba-De-Diguella ho hlola tjhankaneng nako ya dilemo tse 15 bakeng sa boqhekanyetsi, tse hlano tsa tsona di fanyehilwe, mme tse leshome tsa tsona ke tsa ho hlatsuwa ha tjhelete, mme kaofela ha tsona ke paloyohle ya dilemo tse 25.

Kahlolo ena e latela katleho ya diphuputso le botjhotjhisi ba ditseko tsa dipusetso tsa boqhekanyetsi tsa VAT tseo esale di etswa nakong ya dilemolemo, sena se bontsha boikitlaetso ba SARS ba ho sireletsa botshepehi ba mekgwatshebetso wa lekgetho le ho sireletsa mokotla wa setjhaba hore o se sebediswe hampe.

Khomeshenara ya SARS Ngaka Johnstone Makhubu o hlalositse kahlolo ena e le tlholo e kgolo ntweng e kgahlano le boqhekanyetsi ba lekgetho, bonokwane ba tsa ditjhelete mmoho le tshebediso e mpe ya mekgwatshebetso ya VAT. Khomeshenara o boletse hore sephetho sena se bontsha tshebetso e phethahetseng ya bokgoni ba SARS ba diphuputso le bophethahatsi mmoho le bohlokwa ba tshebedisano ya mekgatlo e phethahatsang molao e tlisang toka ditlolong tsa molao tsa ditjhelete tse tshopodi.

“Ditseko tsa boqhekanyetsi tsa VAT ha se diphoso tse bonolo tsa taolo,” ho rialo Khomeshenara. “Tsena ke diketso tse nahannweng hantle tsa bonokwane tsa ho nonyetsa motheo wa lekgetho wa naha, ho nonyetsa balefalekgetho ba tshepahalang le ho nonyetsa mmuso hore o se kgone ho fana ka ditshebelets tsa bohlokwa setjhabeng. Ranta ka nngwe e lahlehang ke eo e ka beng e ile ya sebediswa ho

tshehetsa ntshetsopele ya ikhonomi, meralo ya motheo ya ditshebeletso, bophelo bo botle, thuto, mmoho le ditshebeletso tse ding tsa bohlokwa.”

Katleho ya morao tjena ya botjhotjhisi e bontsha kgolo ya SARS ya tshebediso ya bohlale ba deitha, mekgwatshebetso e tswetseng pele ya ho hlahlojwa ha tse ka bakang kotsi mmoho le bolekanane bo mawala ba ho supa diketsahalo tse belaetsang le ho utulla bonokwane bo tshopodi ba lekgetho. Batho ka bomong ba ntseng ba tswela pele ho fana ka lesedi le leshano ka boomo, ba eketsang dikgulo ka tsela ya bonokwane, ba patang lekeno, kapa ba lekang ho fumana dipusetso tse sa ba lokelang ba lokela ho utlwisisa hore diketso tse jwalo di tla tjhotjhiswa.

Khomesenara Makhubu o tobokeditse hore “SARS e sebetsa ka thata ho tlisa tlwaelo ya boikobelo ba lekgetho ka boithaopi. Sehla sa ho Faela se bontsha boikitlaetso bona ka tsela e bonahalang: balefalekgetho ba na le ditshebeletso tse ntlafetseng tsa dijithale, lesedi le seng le kentswe mmoho le ditsela tse bonolo tsa ho ikobela boitlamo ba bona. Mme bonolo ba ho etsa dintho le ka mohla ha bo a tshwanela ho nkuwa e le bofokodi ba hore ho etswe boqhekanyetsi ka boomo. Bao ba iketsetsang dipusetso tse siyo tsa VAT, ba patang merokotso le ho hlatswa tjhelete ba beha kotsing botsitso ba ditjhelete tsa naha. SARS e tla sala morao bopaki le ho sebetsa mmoho le bolaodi bo amehang ho nnetefatsa hore ho se ikobe le bo tla le diphetho tsa nnete.”

Khomeshenara o bile a thoholetsa tshebedisano e pakeng tsa mekgatlo ya mmuso e entseng hore taba ena e fihle pheletsong. “Dinyewe tse tshopodi tsa lekgetho le bonokwane ba tsa ditjhelete di hloka mosebetsi o matla wa bofuputsi, botjhotjhisi bo hlokolosi mmoho le tshebedisano e tswellang ya mekgatlo. Katleho ya kajeno ya molao tabeng ena e bontsha seo re ka se fihlellang ntweng e kgahlano le boitshwaro bo manyofonyofo le bonokwane bo aparetseng naha ya rona mmoho le ditheo tsa mmuso.”

Ho fumana lesedi le fetang lena, ikopanye le SARS ho SARSMedia@sars.gov.za.

KE PHETHO.